

Prosíme o čitelné vyplnění
hůlkovým písmem:

Jméno a příjmení:

Adresa:

tel./mobil:

e-mail:

- chci dostávat informace
o činnosti Arniky e-mailem

Chci pomoci ekologickému sdružení Arnika
anebo se stát jeho členem – zašlete mi:

- podpisové archy petice usilující o snížení
emisí toxických látek do životního prostředí
- více informací o vaší organizaci
- složenku či jiný formulář na příspěvek

Podpis: _____

Vyplněný útržek zašlete na adresu:

Sdružení Arnika,
projekt **Budoucnost bez jedů,**
Chlumova 17, 130 00 Praha 3

PODZEMNÍ VODA

se ve Spolaně vzhledem k těsné blízkosti Labe nachází v poměrně malé
hloubce. Bohužel je zamořena celou řadou velice toxických látek, např.
DDT, dioxiny, chlorbenzeny, lindanem ad. Silně jsou znečištěny například
podpovrchové vody pod přírodní rezervací Černínovsko.

Sdružení Arnika od vedení Spolany chce:

- zabezpečit oblast na břehu Labe zamořenou rtuť před povodní
- vybrat a zajistit bezpečný způsob likvidace zamoření rtuť
- zastavit používání nebezpečné rtuť
- zastavit úniky rtuť a dalších toxických látek do životního prostředí
- informovat pravidelně a pravdivě veřejnost o únicích toxických látek
do prostředí
- informovat veřejnost o hrozbě možných chemických havárií a jejich
důsledcích

Vydání tohoto letáku
finančně podpořili:
Nadace VIA,
DOEN Foundation,
Nadace Partnerství.

Ekologické sdružení Arnika

Sdružení Arnika, Chlumova 17, 130 00 Praha 3

e-mail: arnika@arnika.org, <http://www.sdruzeniARNIKA.cz>

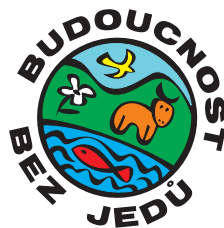
tel.: 222 781 471, 222 782 808

Číslo účtu: 173570941/0300 (ČSOB Praha 1)

**Sdružení Arnika se zabývá ochranou mokřadů a vodních toků, chrání životní
prostředí před znečištěním toxickými látkami a odpady a podporuje účast
veřejnosti v rozhodování o životním prostředí.** Vzniklo 29. září 2001.

Problémům toxického znečištění a nakládání s odpady se v Arnice věnuje program „Toxické
látky a odpady“. Jeho filozofií je spíše znečištění životního prostředí předcházet nežli
nákladně napravovat, co člověk svým nešetrným chováním pokazil. Spolana Neratovice je
jedním z tzv. horkých míst v kampani Budoucnost bez jedů. Informace o této kampani lze
nalézt na <http://bezjedu.arnika.org>

Vnitřek jedné z budov
zamořených dioxiny
se zbytky toxických látek
(stav z poloviny 90. let)

SPOLANA – časovaná chemická bomba na břehu Labe

Spolana je chemička stojící na břehu Labe u Neratovic. Jde o podnik chlórové chemie, který zamořil půdu, vodu i vzduch celou řadou toxic-
kých látek. V minulosti vyráběla mnohé nebezpečné a dnes již zakázané chemické látky (DDT, lindan, pentachlorfenol). Ve Spolaně vyráběný her-
bucid 2,4,5-T kontaminovaný dioxiny byl používán americkou armádou během války ve Vietnamu jako součást smutně proslulé bojové látky Agent Orange. Při výrobě chlóru a PVC i dnes Spolana vypouští do život-
ního prostředí řadu jedovatých látek jako např. rtuť, vinylchlorid mono-
mer, dioxiny ad.

DIOXINY

zamořily ve Spolaně v obrovském množství výrobní budovy, půdu, pod-
zemní vody a vzduch. Nejvíce k jejich vzniku docházelo v letech 1965–68 při výrobě nebezpečného herbicidu 2,4,5-T, známého jako součást látky Agent Orange. Právě dioxiny způsobily těžké onemocnění desítkám pracovníků Spolany, z nichž většina již zemřela. Dioxiny však ve Spolaně vznikaly nebo vznikají i při výrobě dalších chlororganických lá-
tek jako např. DDT, lindanu, pentachlorfenolu, ethylendichloridu, vinylchlorid monomeru, PVC ad. Byl sice zahájen projekt vyčištění zamořených bu-

dov, ale dosud neproběhl pro-
ces posouzení jeho vlivu na ži-
votní prostředí. V okolí zamo-
řených objektů Spolany byly
v minulých letech zjištěny kon-
centrace dioxinů, které třítisíc-
krát přesahují v Německu plat-
ný limit. V takovém množství
mohou dioxiny i při krátkodo-
bém působení vážně narušit
lidské zdraví.

RTUŤ

už desítky let Spolana pou-
žívá při výrobě jedovatého
chlóru tzv. amalgamovou
elektrolýzu. Podnik za tuto
dobu zamořil více než 250 tunami toxické rtuti a jejích organických
a anorganických sloučenin několik výrobních budov, velké množství
půdy a podzemní vodu. V rybách z pískovny u Mlékojed zjistila
v červnu 2003 Státní veterinární správa nadlimitní množství této látky
a označila je za nepoživatelné. Spolana vypouští i nadále do život-
ního prostředí stovky kilogramů rtuti.

▲ Znetvoření jednoho z pracovníků Spolany, které je důsledkem dlouhodobého pobytu v provozu, kde vznikaly dioxiny jako vedlejší produkt výroby pesticidů

CHLÓR

je jedovatý plyn, který proslul jako strašlivá chemická zbraň už během 1. světové války. Spolana chlór vyrábí z kuchyňské soli za pomoci rtuti a používá ho jako základ produkce nebezpečných chlororganických látek. Chlór a z něj vyrobené nebezpečné látky chemička ve velkém množ-
ství skladuje. V posledních několika letech došlo k celé řadě vážných
havárií, během kterých tyto jedovaté látky unikly do okolí a ohrozily či
poškodily tak životní prostředí i zdraví lidí. Právě chemie chlóru je celosvě-
tově považována za nejvýznamnější zdroj nebezpečných chemických
látek, jakými jsou např. dioxiny.

HAVÁRIE,

k nimž ve Spolaně často dochází, ohrožují nejen přírodu, ale i zdraví
a životy lidí. K velkým únikům chlóru došlo například v roce 2000 a pak
v srpnu 2002. Při jejich likvidaci bylo zraněno několik obětavých hasičů,
ale přesto do ovzduší uniklo tolik chlóru, aby mohl zemědělcům a pěstitel-
ům v okolí způsobit škody za desítky milionů korun. Spolana dosud nevy-
rovnala všem poškozeným jejich ztráty. Vážné havárie se ve Spolaně ode-
hrály např. také v letech 1999 (požár transformátoru) a 1993 (havárie
ve výrobní jednotce karcinogenního vinylchloridu monomeru).

Co můžete udělat Vy:

- nekupovat výrobky z PVC (obaly, okenní rámy, kabely, podlahoviny atd.)
- nekupovat výrobky na bázi chlóru (zejména rozpouštědla, mycí a čistící prostředky atd.)
- sledovat aktuální informace o problému na Internetu: <http://bezjedu.arnika.org/spolana>
- napsat generálnímu řediteli Spolany: *ing. Miroslav Kuliha*
Spolana a.s.
277 11 Neratovice
e-mail: spolana@spolana.cz
- podpořit činnosti Arniky finálně – stát se jejím přispěvatelem
- stát se členem sdružení Arnika

